

Från skräcködlig till istider

Skräcködlornas tid

Under Jura gled Nordamerika och Europa snabbt isär. En havsbassäng täckte större delen av Skåne. Väster om Söderåsen, under en period med mer eller mindre kontinuerlig avsättning av partiklar vid övergången mellan Trias och Jura, bildades upp till 600 m djupa avlagringar. Av dessa är en del ett lermineral vi kallar kaolin och som används idag inom den keramiska industrin. Som rester av kolgruvepoken syns idag de stora slagghögarna i Nyvång, Gunnarstorp och Billesholm. I Nyvång och Bjuv finns välbesökta gruvmuséer. Eldfasta leror bryts fortfarande i ett dagbrott mellan Billesholm och Norra Vram.

Under äldre Jura sjönk landet nordväst om Söderåsen och bildade det vi idag kallar Ängelholm-Ljungbyhedsänkan. Havet trängde in och partiklar avsattes som idag uppträder som sandstenar. Vid denna tid förekom riklig vulkanisk aktivitet och resterna ser vi idag i trakterna av Röstånga som Jällabjär och Rallaté.

Det var under jordens medeltid - Trias - Jura - Krita som de stora ödlorna levde. Vid övergången mellan Krita och Tertiär dog de ut tillsammans med många andra arter. Orsaken är oklar men anses kunna bero på ett klimatomslag mot kallare klimat, bristande födotillgång, vulkanutbrott eller meteoritnedslag som då skulle ha orsakat förändringarna i klimat och födotillgång.

Geologisk nutid

Under Tertiär var troligen området kring Söderåsen ett landområde och periodvis täckt av skog. Det var antagligen under denna tid som åsens raviner fick sin ungefärliga storlek och form. Sprickorna i berggrunden, som ravinerna följer, är dock äldre. Kanske från tiden då de första förkastningarna bildades. Även den inledande ravinbildningen är antagligen äldre och skulle då ha bildats i Jura., efter den stora förkastningen på nordsidan. Klimatet i Tertiär var varmt och fuktigt och gynnade vittring av berg. Skåne närmade sig sin nuvarande position på jordklotet och fick efterhand ett kallare klimat. Kylan bredde emellertid även ut sig på stora delar av norra halvklotet med flera istider som följde.